

โครงการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นเพื่อรองรับโอกาสและผลกระทบจากการจัดตั้งเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้

Local Economic Development to Support Opportunities and Impacts from Special Economic Zones along the Southern Economic Corridor

เสนอต่อ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

โดย สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ

คลังเตอร์วิจัย กลุ่มเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ นวัตกรรม และการพัฒนา

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รายนามนักวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แก้วขวัญ ตั้งติพงศ์กุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ศรีสุชาติ

อาจารย์นนท์ นุชหมอน

อาจารย์สุกฤษฎี วินยเวคิน

นายสุรวุฒิ แสงแก้ว

หัวหน้าคณะนักวิจัย

นักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์

นักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์

นักวิจัยด้านพาณิชยศาสตร์

ผู้ประสานงานโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ความยั่งยืนของจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ โดยพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน
2. เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
3. เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ความยั่งยืนเพื่อรองรับโอกาสและผลกระทบจากการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้
4. เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ประกอบการดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ประชุม และสัมมนาของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

- ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นที่เหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และความร่วมมือระหว่างประเทศในพื้นที่แนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) รวมทั้งพิจารณาถึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของทั้ง ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมาตรการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
- ศึกษาวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นในจังหวัดที่มีพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด และกาญจนบุรี โดยวิเคราะห์ศักยภาพการค้าและการพัฒนาระหว่างประเทศ ครอบคลุมมิติการลงทุนด้าน อุตสาหกรรม การเกษตร การท่องเที่ยว และการบริการ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่าง ประเทศ สํารวจ เก็บข้อมูลภาคสนาม และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดประชุมระดม ความคิดเห็นกลุ่มย่อย โดยเชิญผู้ประกอบการท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาค การศึกษา และชุมชนในพื้นที่มาร่วมให้ความเห็น

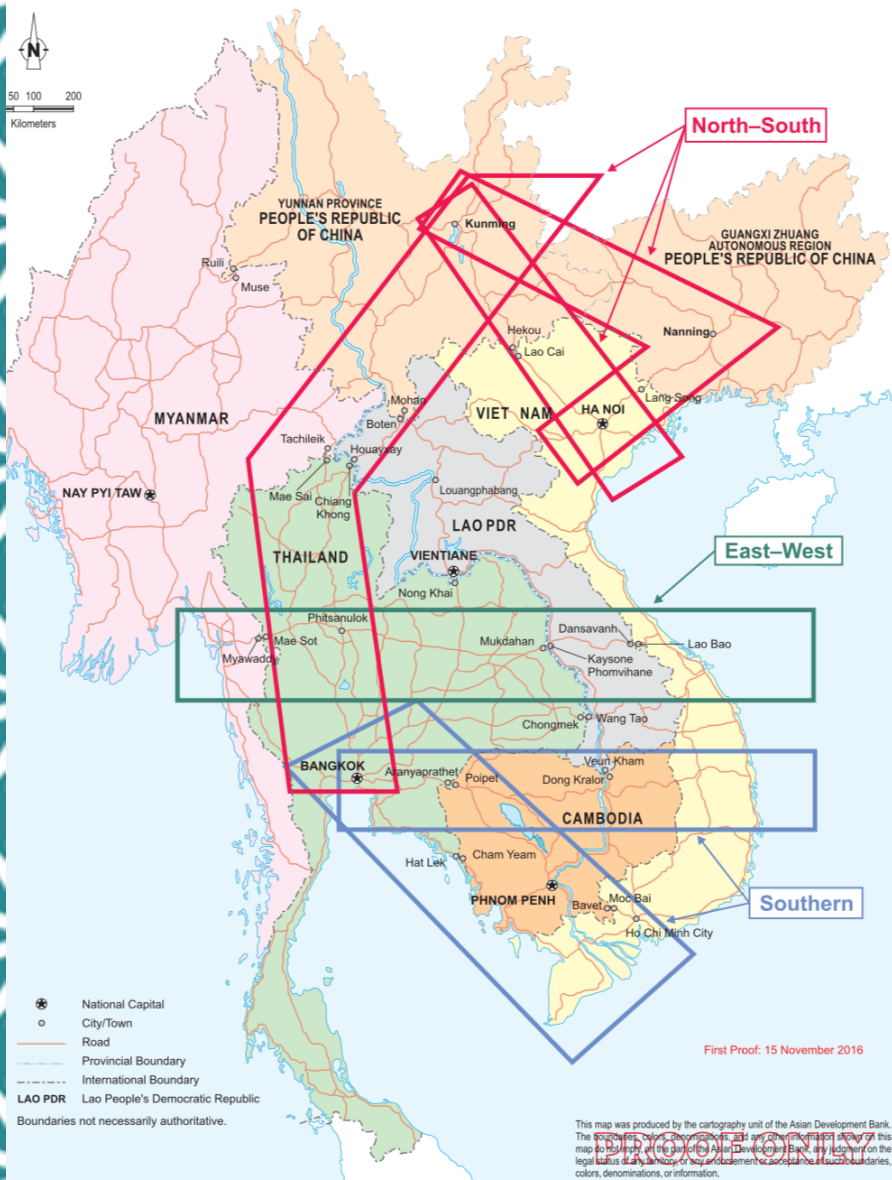
3 C – Connectivity, Competitiveness & Community

แนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor: EWEC) เชื่อมโยงพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม ระยะทาง 1,500 กิโลเมตร ได้แก่ เมาะละหม่ง-เมียวดี/แม่สอด-พิษณุโลก-ขอนแก่น-กาฬสินธุ์-มุกดาหาร/สะพานนะเขต-ดองฮา-ดานัง

แนวเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) 2 เส้นทางหลัก ได้แก่ เชื่อมโยงจีน-พม่า/ลาว-ไทย (คุนหมิง-เชียงรุ่ง-ต้าหลัว-เชียงตุง-ท่าขี้เหล็ก/แม่สาย-กรุงเทพฯ และ คุนหมิง-เชียงรุ่ง-บ่อเต็นหลวงน้ำทา-ห้วยทราย/เชียงใหม่-กรุงเทพฯ) ระยะทางประมาณ 1,280 กิโลเมตร และ จีน-เวียดนาม (คุนหมิง-ฮานอย-โฮฟอง)

แนวตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เชื่อมโยงเมียนมา-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม 3 เส้นทาง ได้แก่ กรุงเทพฯ-อรัญประเทศ/ปอยเปต-พนมเปญ-โฮจิมินห์ซิตี้-วังเตา ระยะทาง 1,005 กิโลเมตร กรุงเทพฯ-ตราด/เกาะกง-สเรแอมปีล-กัมปอต-ฮาเตียน-กามู-นำเขา ระยะทาง 907 กิโลเมตร กรุงเทพฯ-เสียมราฐ-สตริงเต็ริง-รัตนคีรี-OYadav-Play Ku-Quy Nhon ระยะทาง 1,150 กิโลเมตร

ที่มา : Asian Development Bank, 2016

แนวตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC)
 เชื่อมโยงเมียนมา-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม 3 เส้นทาง ได้แก่
 กรุงเทพฯ-อรัญประเทศ/ปอยเปต-พนมเปญ-โฮจิมินห์ซิตี้-วังเตา
 ระยะทาง 1,005 กิโลเมตร กรุงเทพฯ-ตราด/เกาะกง-สเรแอ
 มปิล-กัมปอต-ฮาเตียน-กามู-น้ำเซา ระยะทาง 907 กิโลเมตร
 กรุงเทพฯ-เสียมราฐ-สตริงเตรัง-รัตนคีรี-OYadav-Play Ku-
 Quy Nhon ระยะทาง 1,150 กิโลเมตร

แนวตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC)
 ประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี
 สระแก้ว ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และกาญจนบุรี

ที่มา : Asian Development Bank, 2002 & Asian Development Bank, 2016

-
3. สำรวจพื้นที่และเก็บข้อมูลภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในต่างประเทศ
เมียนมา และ กัมพูชา
 4. จัดทำแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นเพื่อรองรับโอกาสและผลกระทบจากการจัดตั้งเขต
พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามระเบียบเศรษฐกิจตอนใต้โดยครอบคลุมมิติด้านการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุน การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการในพื้นที่ การพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน
2. ผู้ประกอบการและนักลงทุนสามารถใช้ข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์การลงทุนได้อย่างเหมาะสม
3. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และรายงานสรุปเชิงนโยบาย ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ได้บทความวิชาการภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ วารสารภาษาไทย และเว็บไซต์หน่วยงาน และบทความวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการหรือหนังสือต่างประเทศ
4. ได้องค์ความรู้ในการจัดฝึกอบรมสำหรับสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงภาควิชาการ และประชาชนทั่วไป

การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่เพื่อค้นหาสาขาเศรษฐกิจเป้าหมาย

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค SWOT

	ปัจจัยด้านบวก	ปัจจัยด้านลบ
ปัจจัยภายใน	Strength จุดแข็ง	Weaknesses จุดอ่อน
ปัจจัยภายนอก	Opportunities โอกาส	Threats อุปสรรค

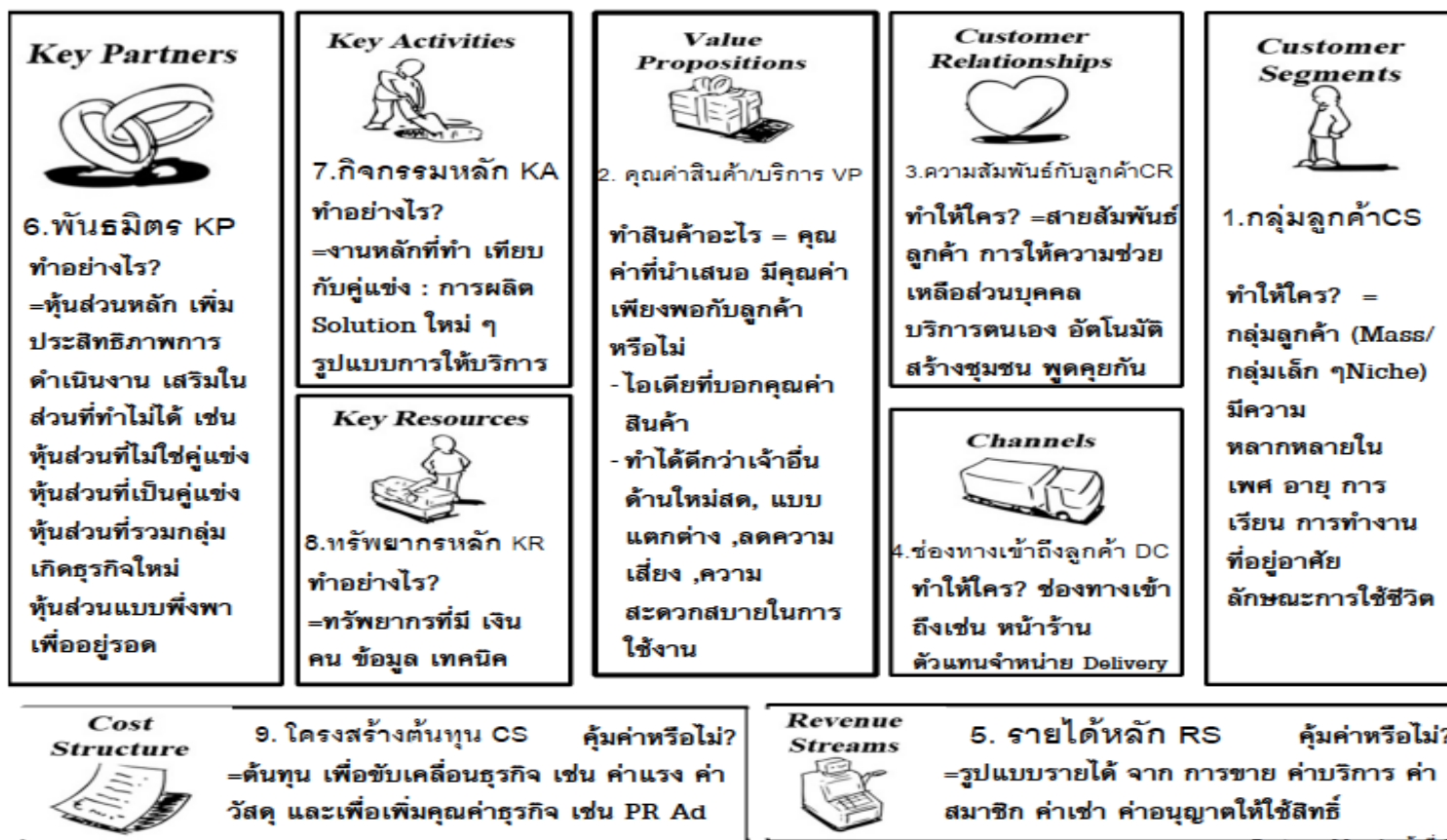
การวิเคราะห์โอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นของจังหวัดที่อยู่บนพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้

การวางยุทธศาสตร์ของสาขาเศรษฐกิจเป้าหมาย

กิจกรรมในการประชุมระดมสมองเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นจาก

การวิเคราะห์เบื้องต้นในการประยุกต์รูปแบบผ้าใบธุรกิจ (Business Model Canvas)

กิจกรรมในการประชุมระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย

การกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย

การประยุกต์ใช้ผังก้างปลาในการกำหนดเป้าหมาย

การวิเคราะห์โอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนว ระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้: กาญจนบุรี และเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย เมียนมา

Dawei Sez

Jul 26 at 2:24 PM • 🌐

Thammasat University ☺ Assistant Professor
 Dr.Kaewkwan Tangipongkul ဦးခေတ္တဝေအာ
 ဖြူသည့် ထားဝယ်ထူးစီးပြားရေးနှင့် သို့မဟုတ် သြားဝေကုလေး
 လာခဲ့ရာ DSEZ MC မှ... See More

Dawei Sez is with Ei Ei Phy.

Jul 24 at 2:05 PM • 🌐

Thammasat University ☺ Assistant Professor
 Dr.Kaewkwan Tangipongkul ဦးခေတ္တဝေအာဖြူသည့်
 ထားဝယ်ထူးစီးပြားရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ ဒုတိယ ဥက္က
 ဌ(၂) ခု... See More

การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกาญจนบุรีในบริบทของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT

	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
ปัจจัยด้านบวก	จุดแข็ง (Strengths: S) • กาญจนบุรีอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร การคมนาคมสามารถทำได้โดยทางถนนได้หลายเส้นทาง และทางอากาศ (มีสนามบินกองพลทหารราบที่ 9) ที่สามารถพัฒนาเป็นสนามบินเชิงพาณิชย์ได้ • กาญจนบุรีมีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อเมียนมา มีช่องทางเข้า-ออก ตามแนวชายแดนประมาณ 43 จุด ก่อให้เกิดมูลค่าการค้าชายแดนประมาณ 90,000 ล้านบาท (ปี 2558) และ การมีชายแดนติดต่อเขตตะนาวศรีของเมียนมา ซึ่งเป็นพื้นที่โครงการท่าเรือน้ำลึกทวาย ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการค้าไปสู่อินเดียและยุโรป • กาญจนบุรีเป็นที่ตั้งของเขื่อนขนาดใหญ่หลายแห่งที่ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าและใช้ประโยชน์ในการชลประทานเพื่อการเกษตร มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก • องค์กรภาคเอกชน องค์กรชุมชน มีความเข้มแข็ง เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกาญจนบุรี ทั้งภายในจังหวัดและต่างประเทศเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน และโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวาย	โอกาส (Opportunities: O) • เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนกาญจนบุรีเมื่อเชื่อมโยงกับท่าเรือน้ำลึกทวาย จะทำให้สามารถขนส่งและแปรรูป วัตถุดิบและสินค้าสู่ตลาดโลกได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยจะเป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักที่จะกระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมต่าง ๆ ของภาคตะวันตก • การพัฒนาพื้นที่ทวายในเมียนมาจะเพิ่มการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการค้าผ่านแดน โครงการท่าเรือน้ำลึก Dawei เปิดไทยสู่ New global maritime route เป็นโอกาสให้ขยายตลาดการค้าสู่เมียนมา มีโอกาสย้ายฐานการลงทุนเพื่อลดต้นทุนประกอบการ รัฐบาลทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญ มีโอกาสเชื่อมโยงรถไฟสาย Dawei-Yunnan ตามแผนของรัฐบาลจีน • นโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” จะเป็นแรงขับเคลื่อนให้อุตสาหกรรมอาหารและการมีตลาดรับซื้อสินค้าทางการเกษตรขยายตัวได้ในอนาคต • มีนโยบายในการยกเว้นหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น ลดภาษี ขยายเวลาสถานที่บริการให้มีการอนุญาตเปิดสถานบริการได้ตามความเหมาะสม ทำความตกลงให้ชัดเจนในการผ่านแดนทั้งด้านการค้า การท่องเที่ยวไทย-เมียนมา

การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกาญจนบุรีในบริบทของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT

	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
ปัจจัยด้านลบ	จุดอ่อน (Weakness: W) - พื้นที่แนวชายแดนและการเข้ามาของแรงงานเมียนมาเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงซึ่งหากมีนโยบายด้านแรงงานข้ามชาติที่เปลี่ยนแปลงย่อมได้รับผลกระทบเชิงพื้นที่ จังหวัดยังคงมีปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มระดับความรุนแรงมาก - ระบบการขนส่งระหว่างกาญจนบุรี-กรุงเทพฯ ยังไม่ดีพอ ระบบสาธารณสุขปภคยังมีปัญหา ที่ดินส่วนใหญ่รัฐครอบครองแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์และมีปัญหาเก็งกำไร มีความเสี่ยงแผ่นดินไหว มีปัญหามลพิษโรงงาน ขาดธุรกิจบริการ ขาดการจัดระเบียบแรงงานข้ามชาติ การศึกษายังไม่ตอบสนองวิสัยทัศน์จังหวัด ด้านเศรษฐกิจชายแดน - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรสู่อุตสาหกรรมยังขาดประสิทธิภาพ และไม่สามารถบริหารจัดการด้านต้นทุนและราคาได้ดีเท่าที่ควร - ปัญหาภูมิประเทศช่วงรอยต่อของทั้งสองประเทศ ส่วนมากเป็นภูเขาลาดชันในช่วงฤดูฝนการเดินทางขนถ่ายสินค้าทำได้ลำบาก ทำให้การค้าชายแดนช่วงหน้าฝนลดลง (พื้นที่ด่านเจดีย์สามองค์)	อุปสรรค (Threats: T) - ทางฝั่งเมียนมายังคงปิดด่านทำให้การค้าบริเวณชายแดน ยังไม่คล่องตัวมากนัก (พื้นที่ด่านเจดีย์สามองค์) - กฎระเบียบการค้าของเมียนมา ไม่แน่นอน มีปัญหาชายแดน อิทธิพลของชนกลุ่มน้อยมีบทบาทสูงในด้านการค้าชายแดน และเขตแดนไทย-เมียนมา ยังไม่มีการปักปันเขตแดน - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดสิทธิในที่ดินประกอบกิจการ - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดฟาร์มขนาดใหญ่ที่ทันสมัย - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดงานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูประดับนานาชาติ - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดนิคมเขตอุตสาหกรรม เขตสวนอุตสาหกรรม - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดศูนย์กระจายสินค้าทางราง - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดโรงกำจัดขยะรีไซเคิล zero waste - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดอุตสาหกรรมโลหะพื้นฐาน - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดจุด OSS - กลุ่มอุตสาหกรรมกาญจนบุรียังขาดอุตสาหกรรมแปรรูปเพิ่มมูลค่า กลุ่มแร่โลหะ Kaolin Quartz Feldspars Calcite Dolomite

ปัจจัยอัดฉีดจากประเทศชายแดนติดกัน (Border injection factors)

ปัจจัย	ความสำคัญ ปัจจุบัน	ความสำคัญ อนาคต	การวิเคราะห์คาดการณ์
BI.1 การส่งออกสินค้า ในจังหวัดไปยัง ประเทศชายแดน	น้อย	มาก	- แนวชายแดนติดต่อเมียนมา ระยะทางประมาณ 370 กิโลเมตร มี ช่องทางเข้า-ออก ตามแนวชายแดนประมาณ 43 จุด โดยมีจุดนำเข้าก๊าซธรรมชาติ บ้านอิต้อง ตำบลปิล็อก อำเภอทองผาภูมิ, จุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง กาญจนบุรี และจุดผ่อนปรนทาง การค้าและการท่องเที่ยว 1 ช่องทาง คือ ด่านพระเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี กาญจนบุรี การค้าชายแดนกับเมียนมา ด้านกาญจนบุรี ปีงบประมาณ 2558 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 89,415.78 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2557 จำนวน 9,594.78 ล้านบาท (ปีงบประมาณ 2557 มีมูลค่า 79,821 ล้านบาท) โดยในปีงบประมาณ 2558 ขาดดุลการค้า จำนวน 87,736.66 ล้านบาท <u>ปัจจุบัน</u> แม้สินค้าต่าง ๆ ที่ส่งออกผ่านจากกาญจนบุรีเข้าไปเมียนมาส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตนอกพื้นที่กาญจนบุรี จังหวัดเป็นเพียงจุดผ่านแดนเท่านั้น สำหรับสินค้าท้องถิ่นอาจไม่ใช่เป้าหมายในการส่งออกไปยังเมียนมา โดยสินค้าส่งออกสำคัญ คือ เบียร์ น้ำมันดีเซล หมากแห้ง อาหารเสริมและนม <u>อนาคต</u> หากโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย และเส้นทางเชื่อมต่อประสบความสำเร็จ สินค้าเข้าออกน่าจะมีจำนวนที่มากขึ้นและมีความหลากหลายของสินค้าที่ผ่านที่มากขึ้น
BI.2 การใช้จ่ายเพื่อการ บริโภคจาก ประเทศชายแดน	น้อย	กลาง	- ปัจจุบัน มีความต้องการเข้ามาใช้จ่ายของชาวเมียนมาไม่ได้มีจำนวนมากนัก เนื่องจากเส้นทางคมนาคมในเมียนมาในฝั่งนี้อาจไม่สะดวก ประกอบกับพื้นที่ในเมียนมาไม่ได้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการค้าขายในมูลค่าที่สูง สินค้าที่เข้าไปจึงไม่ได้เป็นสินค้าที่มีมูลค่าที่สูงเมื่อเทียบกับสินค้าที่ไทยนำเข้า โดยการนำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นก๊าซธรรมชาติมีมูลค่าประมาณ 48,000 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 99 ของการนำเข้า ในขณะที่การส่งออกมีมูลค่าเพียง 654 ล้านบาท - อนาคต หากการคมนาคมสะดวก สามารถเกิดเส้นทางไปทางทวายได้สะดวกขึ้นจะสามารถเพิ่มปริมาณการค้าและการเข้าออกของชาวเมียนมาในลักษณะการเข้ามาท่องเที่ยวและการจับจ่ายใช้สอยได้มากขึ้น ส่งผลต่อการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากขึ้น
BI.3 การลงทุนโดยตรง จากภาคเอกชน จากประเทศ ชายแดน	น้อย	น้อย	<u>ปัจจุบัน</u> ยังมีไม่มากในพื้นที่ของกาญจนบุรี <u>อนาคต</u> อาจมีมากขึ้นในอนาคต

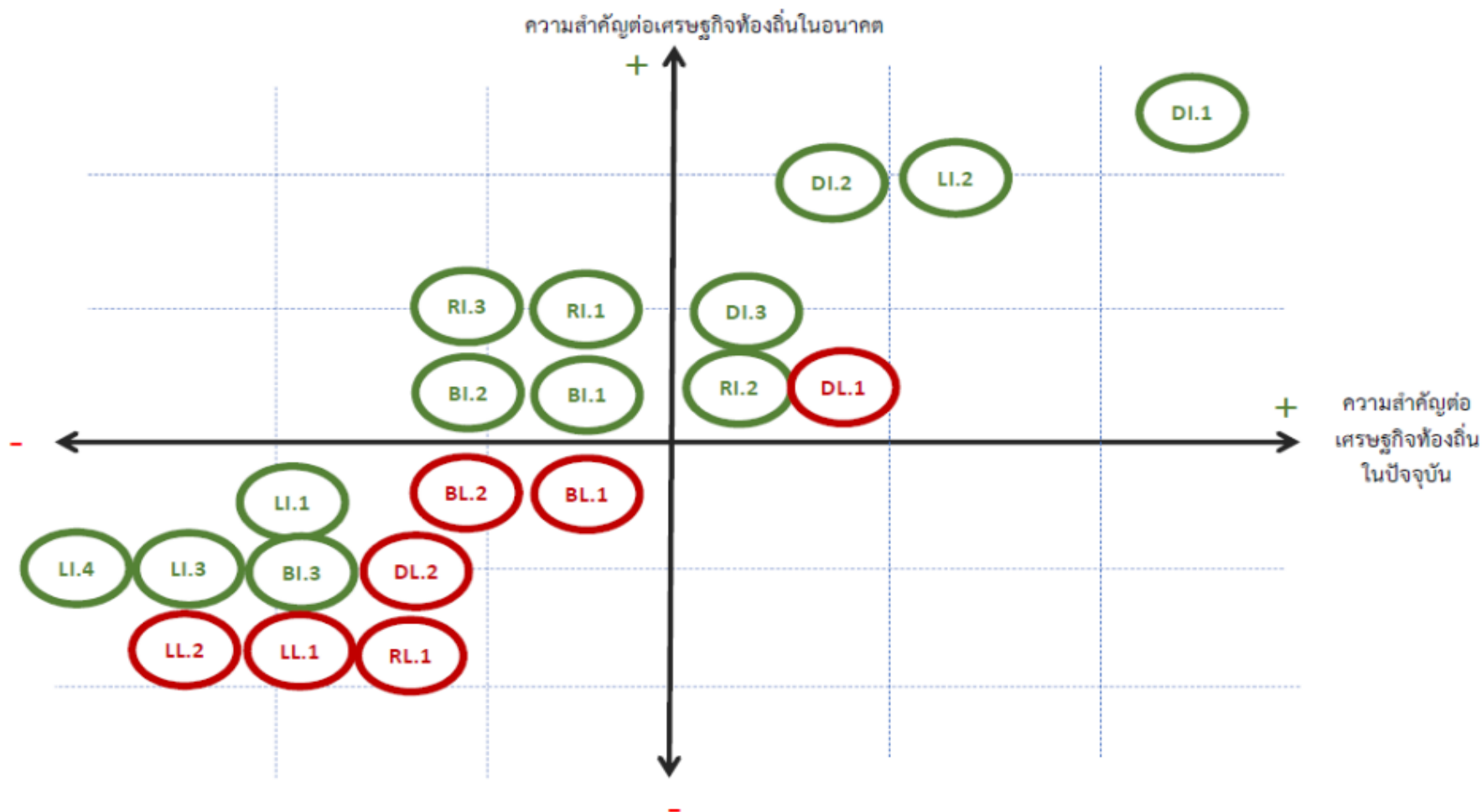
ปัจจัยรั่วไหลจากประเทศชายแดนติดกัน (Border leakage factors)

ปัจจัย	ความสำคัญ ปัจจุบัน	ความสำคัญ อนาคต	การวิเคราะห์คาดการณ์
BL.1 การนำเข้าสินค้า จากประเทศ ชายแดน	น้อย	กลาง	<u>ปัจจุบัน</u> จากโครงสร้างการนำเข้าสินค้าพบว่า ร้อยละ 99.63 เป็นการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ และเป็นสินค้า เช่น โค-กระบือ แร่ธาตุ ไม้ไผ่ เมล็ดงา ซึ่งมีมูลค่ารวมไม่ได้สูงมากเมื่อเทียบการนำเข้าหลัก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรหรือทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ของเมียนมา สินค้าออกได้แก่ สินค้าบริโภคและอุปโภค เช่น น้ำมัน อาหารเสริม ซึ่งมีมูลค่าที่ต่างจากการนำเข้าค่อนข้างมาก <u>อนาคต</u> หากมีการเชื่อมเส้นทางสำเร็จจะทำให้เกิดการค้าจากความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคจากพื้นที่ทางด้านตะวันตกของเมียนมา ในขณะที่ด้านใต้ของเมียนมามีการใช้การผ่านแดนในช่องทางอื่น ๆ เช่น ระนองหรือประจวบคีรีขันธ์
BL.2 การใช้จ่ายเพื่อการ บริโภคจาก ประเทศชายแดน	น้อย	กลาง	<u>ปัจจุบัน</u> ยังมีอยู่จำกัดเนื่องจากรายได้ของประชากรในพื้นที่เมียนมาด้านตรงข้ามยังอยู่ในระดับต่ำ จะมีการซื้อขายเพียงสินค้าอุปโภคบริโภค และไม่ได้มีมูลค่าที่สูงมาก และนักท่องเที่ยวยังจำกัดอยู่ในพื้นที่จังหวัดไม่สามารถออกนอกพื้นที่ได้ ทำให้การเชื่อมต่อสู่กลุ่มที่มีรายได้สูงหรือการเพิ่มมูลค่ายังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด <u>อนาคต</u> หากมีการเชื่อมเส้นทางสำเร็จจะทำให้เกิดการค้าจากความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคจากพื้นที่ทางด้านตะวันตกของเมียนมา เป็นการเพิ่มความต้องการของสินค้า และหากมีการอำนวยความสะดวกและทำระบบการบริหารการท่องเที่ยวแบบครบวงจรจะทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น

		ความสำคัญในอนาคต		
		มาก	กลาง	น้อย
ความสำคัญในปัจจุบัน	มาก	การคงระดับมาตรฐานการเติบโต (Sustaining growth) เป็นตัวกำหนดที่มีลักษณะเป็นตัวทำเงิน (Cash cows) กล่าวคือมีความสำคัญสูงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและค่อนข้างมีความอึดตัวในแง่การเติบโต จึงเป็นตัวกำหนดที่ไม่ควรถูกละเลยแต่ต้องสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่าง: DI.1	กลยุทธ์ผสม ควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ให้ไม่ลดระดับการเติบโตจนกลายสินค้ากลุ่ม Problem Child ในอนาคต	การปรับโครงสร้างและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัว (Restructuring & Impact mitigation) ตัวกำหนดเหล่านี้ เปรียบได้กับเป็นสินค้าประเภทเด็กมีปัญหา (Problem child) ซึ่งควรมีการตั้งคำถามต่อความสำคัญในการพัฒนาต่อในรายปัจจัยว่ามีความคุ้มค่าหรือควรลดระดับใน ความสำคัญในการส่งเสริมต่อหรือไม่ และจะช่วยเหลือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างไร
	กลาง	กลยุทธ์ผสม ควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ให้เติบโตจนโอกาสพัฒนาเป็นสินค้ากลุ่ม Cash cow ในอนาคต ตัวอย่าง: LI.1, DI.2	การรักษาเสถียรภาพความสำคัญ (Business-as-usual) เป็นตัวกำหนดที่มีโอกาสพัฒนาเป็น Cash cow หรือ Problem child ในระยะยาว จึงควรมีการวางยุทธศาสตร์รักษาระดับการเติบโตไว้ ตัวอย่าง: RI.2, DI.3	กลยุทธ์ผสม ควรพิจารณาและเริ่มลดระดับการให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ เนื่องจากมีโอกาสกลายสินค้ากลุ่ม Dogs ในอนาคต
	น้อย	การปรับโครงสร้างและสร้างศักยภาพในการพัฒนา (Restructuring & capacity building toward growth) เป็นตัวกำหนดที่มีลักษณะเปรียบเป็น สินค้าดาวเด่น (stars) ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมจะเป็นเรื่องของการเพิ่มความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง	กลยุทธ์ผสม ควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ให้ไม่ลดระดับการเติบโตจนกลายสินค้ากลุ่ม Dogs ในอนาคต ตัวอย่าง: BL.1, BL.2, RI.1, RI.3	การปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ (No intervention) ตัวกำหนดเหล่านี้ เปรียบได้กับสินค้ากลุ่มสุนัข (dogs) ทาง การตลาดมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาค่อนข้างน้อย และสามารถปล่อยให้การเติบโตและการเปลี่ยนแปลงเป็นไปโดยธรรมชาติ โดยไม่ต้องใช้ทรัพยากรเพื่อแทรกแซงในเชิงยุทธศาสตร์มากนัก ตัวอย่าง: LI.1, LI.3, LI.4, BI.3

แผนที่ยุทธศาสตร์ความสำคัญของตัวกำหนดเศรษฐกิจท้องถิ่นแต่ละด้านในกาญจนบุรี

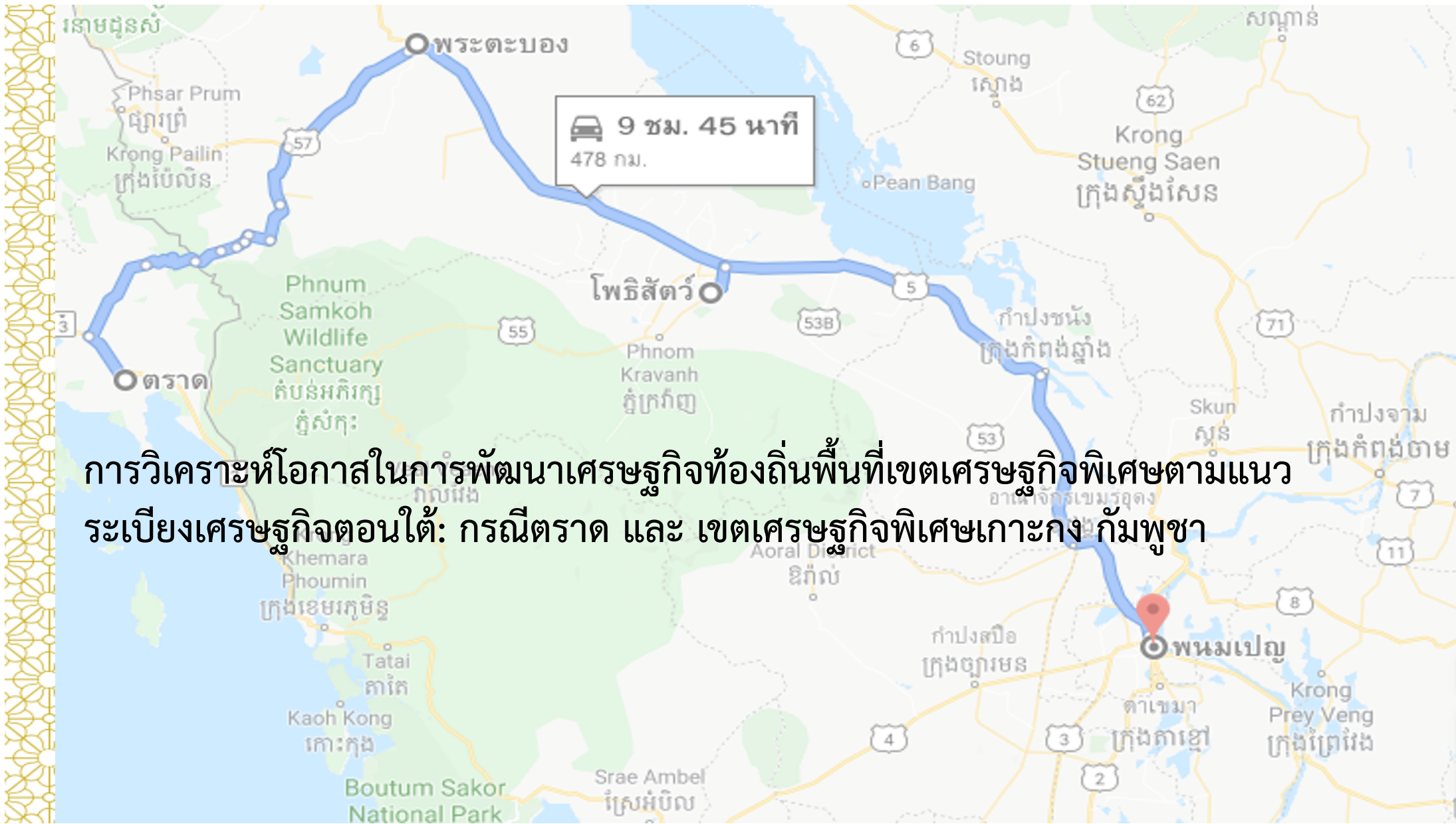
ข้อเสนอต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

แนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวกำหนดระดับเศรษฐกิจท้องถิ่น	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
(1) การคงระดับมาตรฐานการเติบโต (Sustaining growth)	การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของจังหวัดอื่น (DI.1)	- การส่งเสริม อำนวยความสะดวก และรักษาคุณภาพมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในประเทศ เช่น การพัฒนาสาธารณูปโภคด้านการท่องเที่ยว เช่น ถนนและท่าเรือ การทำการตลาดการท่องเที่ยว การส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวร่วมที่สามารถเดินทางต่อไปยังเมียนมาและจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวไทย โดยมีบริการด้านการขนส่งและนำเที่ยวจากกาญจนบุรี ฯลฯ - การส่งเสริมและรักษาคุณภาพมาตรฐาน สำหรับสินค้าเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่ผลิตในกาญจนบุรี เช่น การทำระบบตรวจสอบย้อนกลับ การส่งเสริมการตลาดสินค้า OTOP และสินค้าเกษตร GI การส่งเสริมการได้รับมาตรฐานฟาร์ม เช่น GAP, Organic Thailand ฯลฯ

แนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวกำหนดระดับเศรษฐกิจท้องถิ่น	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
(2) การยกระดับการเติบโต (Enhancing growth)	การลงทุนจากภาคเอกชนในจังหวัด (LI.2)	- การส่งเสริมพื้นที่การค้าการลงทุนสำหรับผู้ประกอบการในจังหวัด เช่น ศูนย์กระจายสินค้า ระบบเชื่อมต่อทางรางเพื่อการกระจายสินค้า ตลาดกลางสินค้าเกษตร จุดจำหน่ายของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ชุมชนในตราด ผู้ประกอบการร้านอาหารและโฮมสเตย์ ให้มีโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว - การมีแรงจูงใจทางการเงิน เช่น การลดหย่อนภาษีสำหรับอุตสาหกรรม SMEs ในกาญจนบุรี ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) - การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาและการลงทุนด้านเศรษฐกิจของจังหวัด
	การลงทุนของภาคเอกชนจากจังหวัดอื่น (DI.2)	- การใช้โอกาสด้านการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ กาญจนบุรีให้เอื้อต่อการเกิดผลเชิงการกระจายรายได้ (spillover effects) ต่อประชาชนในจังหวัดให้มากที่สุด ทั้งในภาคการให้บริการตั้งแต่ต้นน้ำไปยังปลายน้ำ - การส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ หรือละครที่ใช้ภูมิทัศน์ พื้นที่ทางประวัติศาสตร์ พื้นที่ธรรมชาติ กาญจนบุรีเป็นสถานที่ถ่ายทำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว - การสร้างรูปแบบของการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สูงขึ้น
(3) การรักษาเสถียรภาพความสำคัญ	การใช้จ่ายของรัฐบาลส่วนกลางมาสู่จังหวัด (DI.3)	การบูรณาการหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม เพื่อเสนอโครงการขนาดใหญ่ ที่เป็นวาระของจังหวัดเพื่อระดมทุนจากภาครัฐ มาใช้ในการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ และการสร้างความมั่นคงให้กับพื้นที่
	การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยประเทศอื่น (RI.2)	- การส่งเสริม อำนวยความสะดวก และรักษาคุณภาพมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เช่น การส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวร่วมที่สามารถเดินทางต่อไปยังภาคใต้ของไทย และเมียนมา สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยมีบริการด้านการขนส่งและนำเที่ยวจากกาญจนบุรี - การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบสุขภาพ การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ การท่องเที่ยวรายได้สูง ฯลฯ

แนวทางยุทธศาสตร์ การพัฒนา	ตัวกำหนดระดับ เศรษฐกิจท้องถิ่น	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
(4) การป้องกันไม่ให้เกิดการลดการเติบโต	การส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ (RI.1, BI.1, BI.2)	- รักษาระดับมาตรฐานของสินค้าโดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีการส่งออกจากกาญจนบุรีไปขายยังต่างประเทศ ไม่ให้มีการเติบโตที่ลดลง เช่น มีการส่งเสริมเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว (post-harvesting technology) ให้สามารถเก็บรักษาและลดความสูญเสียของผลผลิต การสร้างโอกาสในการจับคู่และการทำการค้าระหว่างรัฐหรือเอกชน การสร้างความแตกต่างของสินค้า การเชื่อมโยงกับช่องทางการค้าออนไลน์ การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและสร้างแบรนด์หรือตลาดเฉพาะ - การส่งเสริมการนำสินค้าที่ผลิตในกาญจนบุรีไปขายยังเมียนมา - มีการส่งเสริมการจับคู่ทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในกาญจนบุรี และเมียนมา
	การใช้จ่ายของประชาชนในจังหวัดในประเทศเพื่อนบ้าน (BI.2)	- การส่งเสริม และอำนวยความสะดวก ต่อการเข้ามาซื้อสินค้าและท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวชาวเมียนมา เช่น การออกใบอนุญาตผ่านแดน การขยายระยะเวลาเปิดด่าน การพัฒนาสาธารณูปโภคของด่านและตลาดชายแดนให้มีความทันสมัยและเป็นจุดท่องเที่ยวได้ และอาจอนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดใกล้เคียง - การสร้างความร่วมมือและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในฐานะเส้นทางร่วมด้านการท่องเที่ยว - การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบรายได้สูง
	การลงทุนโดยตรงจากภาคเอกชนจากประเทศอื่น (RI.3)	การเข้ามาลงทุนของกลุ่มทุนต่างชาติโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม ซึ่งหากมีการเชื่อมโยงจากกลุ่มทุนต่างชาติ เช่น ที่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในรูปแบบของเครือข่ายโรงแรม การส่งต่อการให้บริการ หรือ การสร้าง world class tourism
(4) การสร้างทางเลือกเพื่อลดขนาดของการรั่วไหลทางเศรษฐกิจ	การใช้จ่ายของภาคครัวเรือนเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากนอกจังหวัด (DL.1)	- การรักษาคุณภาพสินค้าบริการที่อยู่ในจังหวัด การสร้างระบบการกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนและต้นทุนธุรกรรม - การรณรงค์การซื้อ ใช้ สินค้าในจังหวัด

การวิเคราะห์โอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนว
ระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้: กรณีตราด และ เขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง กัมพูชา

การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของตราดในบริบทของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT

	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
ปัจจัยด้านบวก	จุดแข็ง (Strengths: S) - ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และภาคการเกษตรโดยเฉพาะผลไม้ สินค้าประมง และมีภาพลักษณ์ของจังหวัดเรื่องเมืองท่องเที่ยวสีเขียว ต่างจากจังหวัดชายทะเลอื่นในภาคตะวันออก - มีสนามบินพาณิชย์นานาชาติ ซึ่งเอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากสนามบินสุวรรณภูมิ - มีท่าเรือพาณิชย์ขนาดกลาง (500ตันกรอส) ซึ่งทำให้เกิดการขนส่งสินค้าที่เชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง เกาะกง และสีหนุวิลล์ได้ - เป็นเมืองชายทะเลที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม เนื่องจากตราดเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเล มีชายหาดที่สวยงาม ประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ถึง 52 เกาะ ที่ยังคงความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ ทั้งทะเล ชายหาด และปะการัง - เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค เนื่องจากตราดเป็นเมืองชายแดนที่มีอาณาเขตติดกับกัมพูชา รวมทั้งมีช่องทางผ่านพรมแดนถึง 3 ช่องทาง ทำให้เป็นประตูเชื่อมโยงทั้งการท่องเที่ยว การค้า และการลงทุน นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายเชื่อมโยงคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ	โอกาส (Opportunities: O) - การประกาศพื้นที่ที่ถูกกำหนดเป็น SEZs ในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ (ซึ่งกลุ่ม Property Perfect ซึ่งได้ประมูลพื้นที่ 895 ไร่) - ความพยายามของรัฐบาลท้องถิ่นกัมพูชา โดยเฉพาะจังหวัดโพธิสัท และพระตะบอง ในการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้ากับจังหวัดตราด - กำลังความต้องการซื้อสินค้าจากไทย และความต้องการท่องเที่ยวในจังหวัดตราดของผู้บริโภคชาวกัมพูชาที่สูงมาก - การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว R10 Road of Paradise ระหว่าง 3 ประเทศ - การเติมโตทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะกัมพูชาและเวียดนาม มีโอกาสทำให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้าชายแดน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน รวมถึงโอกาสที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในไทยได้อีกด้วย - การเข้าถึงของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ สื่อสารกับผู้บริโภค รวมถึงใช้ส่งเสริมการตลาดได้อีกด้วย - โอกาสความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาของตลาดในบริบทของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT

	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
ปัจจัยด้านลบ	จุดอ่อน (Weakness: W) ● การเดินทางทางรถต้องใช้เวลาจากกรุงเทพฯค่อนข้างนานมาก ● สนามบินพาณิชย์นานาชาติยังผูกขาดโดยสายการบินเดียว และยังไม่มีสายการบิน low-cost ประจำ ● ภาควิชาการท่องเที่ยวถูกจำกัดด้วยฤดูกาลที่มี low-season ในฤดูฝน และมีความหนาแน่นในช่วง high-season ● ท่าเรือพาณิชย์เอนกประสงค์ของกรมเจ้าท่ายังไม่เปิดให้บริการเต็มที่ ● ไม่มีวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะเกิดความได้เปรียบเป็นพิเศษหากผลิตในจังหวัดตราด ● ระบบการบริหารราชการในระดับจังหวัด ที่ผู้บริหรมักจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนย้ายตำแหน่งบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่อง ● การขาดภาคีทำงานและกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาคมในจังหวัด ทำให้ยุทธศาสตร์ที่ผ่านมาเป็นแบบแยกส่วน ขาดทิศทาง และไม่ค่อยสัมฤทธิ์ผล	อุปสรรค (Threats: T) ● ด่านท่าเส้น ซึ่งเชื่อมโยงระหว่าง จ.ตราด และโพธิ์สัต ยังไม่เปิดเป็นด่านถาวร และเปิดเพียง 3 วันเท่านั้น เป็นอุปสรรคต่อการค้า ● บัตรอนุญาตผ่านแดน ยังมีรูปแบบที่ไม่เอื้อให้ชาวกัมพูชาสามารถเข้ามาท่องเที่ยวในฝั่งประเทศไทยแบบชั่วคราวได้โดยง่าย ● การพัฒนาและลงทุนโดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง และสีหนุวิลล์ รวมทั้งการสร้างสนามบินนานาชาติดาราซากอ อาจทำให้นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเดินทางไปเที่ยวมากขึ้น ในขณะที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดตราดลดลง ● นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางทางเรือมาจากเวียดนามหรือกัมพูชา ยังไม่สามารถขอผ่านแดนเข้ามาเที่ยวยังประเทศไทยต่อได้โดยง่าย ยังต้องมีการจอดเรือเพื่อผ่านด่านบริเวณบ้านหาดเล็กซึ่งต้องใช้เวลามาก ● การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกงทำให้มีความต้องการจ้างงานคนท้องถิ่นมากขึ้น และทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานในจังหวัดตราด ในขณะที่แรงงานทักษะชาวกัมพูชาโดยเฉพาะในภาควิชาการท่องเที่ยวและโรงแรมก็จะย้ายกลับประเทศเมื่อมีประสบการณ์สูงพอ

ปัจจัยอัดฉีดจากประเทศชายแดนติดกัน (Border injection factors)

ปัจจัย	ความสำคัญ ปัจจุบัน	ความสำคัญ อนาคต	การวิเคราะห์คาดการณ์
BI.1 การส่งออกสินค้า ในจังหวัดไผ่ยัง ประเทศชายแดน	กลาง	มาก	<u>ปัจจุบัน</u> แม้สินค้าต่าง ๆ ที่ส่งออกผ่านจากตลาดเข้าไปเกาะกง จะมีมูลค่ามากเป็นอันดับสองของประเทศรองจากด่านอรัญประเทศจังหวัดสระแก้ว แต่ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตนอกพื้นที่จังหวัดตราด และตราดเป็นเพียงจุดผ่านแดนเท่านั้น สำหรับสินค้าท้องถิ่น โดยในตลาดชายแดนบ้านท่าเสา มีทั้งพ่อค้าในจ.ตราด และในพื้นที่ตำบลแหลมกลัด นำสินค้ามาจำหน่ายทั้งเครื่องอุปโภคบริโภค และเสื้อผ้า ผลไม้ และเครื่องทางการเกษตรมาจำหน่าย ในแต่ละสัปดาห์คาดว่าจะมีมูลค่าการค้าเกิน 1.5 ล้านบาท - นอกจากนั้น ในส่วนการขนส่งทางเรือ ตากมีท่าเรือพาณิชย์ที่ลงทุนโดยกรมเจ้าท่า แต่ยังไม่เปิดให้บริการอย่างสมบูรณ์ ทำให้การขนส่งสินค้าไปขายโดยเฉพาะกับจังหวัดเกาะกง และสีหนุวิลล์ของกัมพูชา ยังไม่เติบโตเต็มที่ <u>อนาคต</u> สินค้าใน จ.ตราด โดยเฉพาะสินค้าเกษตร เช่น ผลไม้ และสินค้าเกษตรปลอดสารพิษ มีศักยภาพสูงเนื่องจากเป็นที่ต้องการของตลาดกัมพูชาจำนวนมาก นอกจากนี้ หากท่าเรือพาณิชย์มีการเปิดให้บริการเต็มที่ อาจส่งผลให้การขนส่งสินค้าทางเรือทำได้ในปริมาณที่มากขึ้น
BI.2 การใช้จ่ายเพื่อการ บริโภคจากประเทศ ชายแดน	น้อย	มาก	<u>ปัจจุบัน</u> มีความต้องการเข้ามาใช้จ่ายของชาวกัมพูชาในพื้นที่จังหวัดตราดมาก แต่มีข้อจำกัดหลายประการ <u>ด่านบ้านหาดเล็ก</u> อยู่ติดกับเขต จ.เกาะกง 68 กม. และมีประชากรประมาณ 200,000 คน ปัจจุบันมีการเปิดด่านแล้ว แต่ลักษณะทางกายภาพของด่านมีขนาดเล็ก เข้าออกลำบาก ถนนบางส่วนมีสภาพไม่ดีและมีเพียงสองช่องทาง ซึ่งเป็นอุปสรรคในช่วงที่มีความต้องการขนส่งหนาแน่น และมีอุปสรรค เช่น ไฟฟ้าที่ส่องสว่างไม่เต็มที่ในบางช่วง มีการตั้งด่านลอยโดยเจ้าหน้าที่เพื่อเก็บค่าปรับ ฯลฯ นอกจากนี้ การเดินทางของชาวกัมพูชา โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความต้องการเข้ามาท่องเที่ยวและซื้อขายสินค้าในไทย ที่ยังมีข้อจำกัดเรื่องการข้ามแดนที่ต้องใช้เอกสารมากและมีขั้นตอนยุ่งยาก <u>ด่านท่าเสา</u> ซึ่งมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ ซึ่งติดกับพื้นที่บ้านหมอตา ของกัมพูชา โดยทางหลวงหมายเลข 55 ระยะทาง 186 กม. มีศักยภาพทั้งเรื่องการเข้ามาซื้อสินค้าและท่องเที่ยวในประเทศไทยจากจังหวัดโพธิ์สัตรี ซึ่งมีประชากรถึง 490,000 คน แต่ยังไม่มีการเปิดด่านอย่างเป็นทางการ เป็นเพียงด่านธรรมชาติ ซึ่งเปิดเฉพาะวันจันทร์ พุธ (9.00-12.00) และเสาร์ (9.00-16.00) ซึ่งไม่ตรงวันหยุดของกัมพูชา และทำให้การค้าในช่วงวันเสาร์จะหนาแน่นเป็นพิเศษ ทั้งนี้ชาวกัมพูชาไม่สามารถข้ามไปท่องเที่ยวบริเวณ ต.แหลมกลัด และ ต.ไม้รุได้ <u>อนาคต</u> มีศักยภาพในการพัฒนาหากมีการเปิดจุดผ่านแดนถาวรด่านท่าเสา อ.บ่อไร่ จ.ตราด-อ.เวียงแขวง จ.โพธิ์สัตรี กัมพูชา และการยกระดับเป็นจุดผ่อนปรนทางการค้าเพื่อการใช้เอกสารสำเนาบัตรข้ามแดน และมีเจ้าหน้าที่ศุลกากร ซึ่งคาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวข้ามแดนมาเฉลี่ยเดือนละประมาณ 30,000 คน ไม่รวมถึงในจังหวัดอื่นอย่างเช่น พระตะบอง กัมปงชนัง หรือพนมเปญ ซึ่งอาจทำให้เกิดการลงทุน เช่น ในธุรกิจท่องเที่ยว โรงพยาบาล คลินิก ห้างสรรพสินค้า สถานบริการต่าง ๆ รวมทั้งบริการด้านการขนส่ง ซึ่งการเดินทางใกล้กว่าการเดินทางไปเกาะเจ้า ของกัมพูชา หรือเกาะฟูกัว ในเวียดนาม

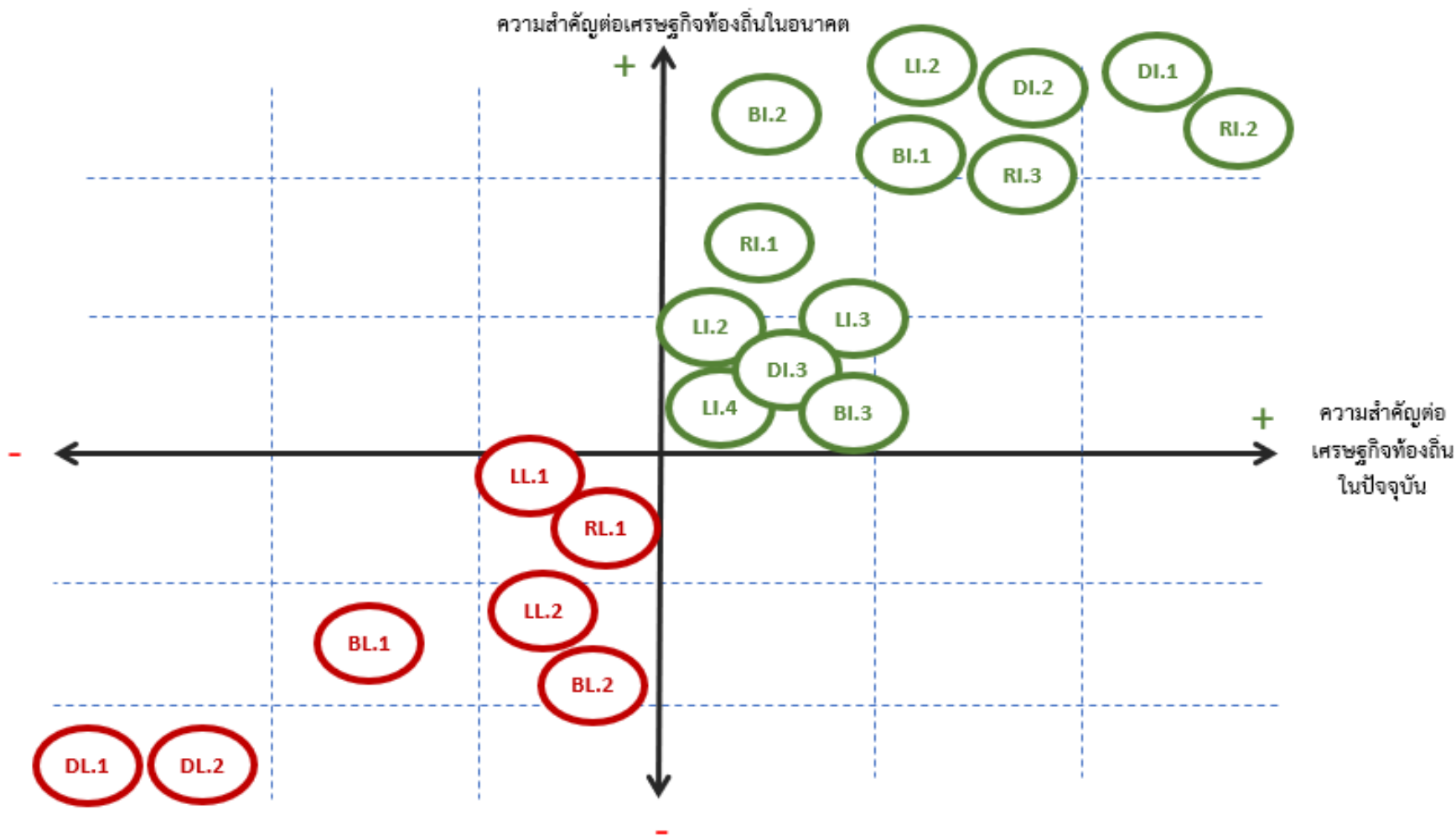
ปัจจัยรั่วไหลจากประเทศชายแดนติดกัน (Border leakage factors)

ปัจจัย	ความสำคัญ ปัจจุบัน	ความสำคัญ อนาคต	การวิเคราะห์คาดการณ์
BL.1 การนำเข้าสินค้า จากประเทศ ชายแดน	กลาง	กลาง	<u>ปัจจุบัน</u> สินค้าที่ตรารดนำเข้าจากกัมพูชาที่สำคัญ เป็นกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมที่ผลิตโดยผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง เช่น ชุดสายไฟรถยนต์สำเร็จรูป ยางในลูกบอล ฯลฯ และสินค้าในกลุ่มอาหารทะเลสดและแปรรูป ยอดการนำเข้าในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ประมาณ 2,881 ล้านบาท แต่มูลค่านี้อาจไม่กระทบต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นของจังหวัดตราดมากนัก เนื่องจากเป็นการค้าแบบผ่านแดนเพื่อขนส่งไปยังจังหวัดอื่นต่อไป - ในพื้นที่จังหวัดตราดจะมีการจ้างแรงงานชาวกัมพูชาจำนวนมาก โดยเฉพาะส่วนที่มาจากพื้นที่ อำเภอกะก่ง สัดส่วนของแรงงานชาวกัมพูชาที่เข้ามาทำงานเริ่มลดน้อยลงเรื่อยๆจากการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษใน อ.เกาะกง ซึ่งมีความต้องการจ้างแรงงานในพื้นที่สูงเช่นกัน <u>อนาคต</u> กัมพูชามีความต้องการนำทรัพยากรสินแร่ และสินค้าบางอย่างจากเขต จ.พระตะบอง และ จ.โพธิ์สัตว์ ผ่านทางด่านท่าใหม่ซึ่งยังไม่เปิดเป็นทางการ โดยกัมพูชาต้องการส่งออกทางท่าเรือในจังหวัดตราดสูงรวมทั้งการนำผลผลิตทางการเกษตรมาขาย เช่น ข้าว และข้าวโพด มาขายในตลาดประเทศไทย ซึ่งอาจทำให้มูลค่าการนำเข้าจากด่านท่าใหม่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม สินค้ากลุ่มนี้เป็นสินค้าที่เน้นการขนส่งผ่านชายแดนไปยังจังหวัดหรือประเทศอื่นต่อ จึงอาจไม่กระทบต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นของจังหวัดตราดมากนัก แต่จังหวัดตราดอาจได้รับผลประโยชน์จากธุรกิจและบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการขนส่งและโกดัง รวมทั้งภาษีท้องถิ่นจากการค้า ส่วนในด้านแรงงาน พบว่าในอนาคต แรงงานจากกัมพูชาอาจไม่มีการเคลื่อนย้ายมาทำงานในเขต จ.ตราดเพิ่มขึ้น แม้ว่าค่าแรงในประเทศไทยจะสูงกว่าในเขต อ.เกาะกง ก็ตาม เนื่องจากในประเทศไทยก็มีค่าครองชีพที่สูงกว่า แรงงานที่ยังเข้ามาทำงานอยู่ส่วนหนึ่งจะเป็นแรงงานที่มีทักษะ เช่น ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรม เป็นต้น
BI.2 การใช้จ่ายเพื่อ การบริโภคจาก ประเทศชายแดน	น้อย	กลาง	<u>ปัจจุบัน</u> เนื่องจากจังหวัดตราดมีประชากรเพียงประมาณ 229,437 คน การเดินทางของคนตราดเพื่อไปใช้จ่ายในกัมพูชาจะอยู่รูปของการทำธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งยังไม่มีข้อมูลที่เด่นชัดที่แสดงถึงความสำคัญของกิจกรรมดังกล่าวมากนัก <u>อนาคต</u> หากมีการเปิดด่านท่าใหม่ รวมทั้งมีการพัฒนาการเส้นทางทางท่องเที่ยวสาย R10 ซึ่งสามารถเดินทางไปได้ถึง จ.พนมเปญ หรือประเทศเวียดนามตอนใต้ ชัดเจนมากขึ้น อาจมีการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศกัมพูชามากขึ้น โดยเฉพาะในรูปแบบของการเดินทางเป็นหมู่คณะ

		ความสำคัญในอนาคต		
		มาก	กลาง	น้อย
ความสำคัญในปัจจุบัน	มาก	การคงระดับมาตรฐานการเติบโต (Sustaining growth) เป็นตัวกำหนดที่มีลักษณะเป็นตัวทำเงิน (Cash cows) กล่าวคือมีความสำคัญสูงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและค่อนข้างมีความอึดตัวในแง่การเติบโต จึงเป็นตัวกำหนดที่ไม่ควรถูกละเลยแต่ต้องสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่าง: DI.1, RI.2	กลยุทธ์ผสม ควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ให้ไม่ลดระดับการเติบโตจนกลายสินค้ากลุ่ม Problem Child ในอนาคต	การปรับโครงสร้างและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัว (Restructuring & Impact mitigation) ตัวกำหนดเหล่านี้ เปรียบได้กับเป็นสินค้าประเภทเด็กมีปัญหา (Problem child) ซึ่งควรมีการตั้งคำถามต่อความสำคัญในการพัฒนาต่อในรายปัจจัยว่ามีความคุ้มค่าหรือควรลดระดับใน ความสำคัญในการส่งเสริมต่อหรือไม่ และจะช่วยเหลือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างไร
	กลาง	กลยุทธ์ผสม ควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ให้เติบโตจนโอกาสพัฒนาเป็นสินค้ากลุ่ม Cash cow ในอนาคต ตัวอย่าง: LI.1, DI.2, BI.1, RI.3	การรักษาเสถียรภาพความสำคัญ (Business-as-usual) เป็นตัวกำหนดที่มีโอกาสพัฒนาเป็น Cash cow หรือ Problem child ในระยะยาว จึงควรมีการวางยุทธศาสตร์รักษาระดับการเติบโตไว้	กลยุทธ์ผสม ควรพิจารณาและเริ่มลดระดับการให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ เนื่องจากมีโอกาสกลายสินค้ากลุ่ม Dogs ในอนาคต
	น้อย	การปรับโครงสร้างและสร้างศักยภาพในการพัฒนา (Restructuring & capacity building toward growth) เป็นตัวกำหนดที่มีลักษณะเปรียบเป็น สินค้าดาวเด่น (stars) ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมจะเป็นเรื่องของการเพิ่มความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่าง: BI.2	กลยุทธ์ผสม ควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับตัวกำหนดกลุ่มนี้ให้ไม่ลดระดับการเติบโตจนกลายสินค้ากลุ่ม Dogs ในอนาคต ตัวอย่าง: RI.1	การปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ (No intervention) ตัวกำหนดเหล่านี้ เปรียบได้กับสินค้ากลุ่มสุนัข (dogs) ทางการตลาดมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาค่อนข้างน้อย และสามารถปล่อยให้การเติบโตและการเปลี่ยนแปลงเป็นไปโดยธรรมชาติ โดยไม่ต้องใช้ทรัพยากรเพื่อแทรกแซงในเชิงยุทธศาสตร์มากนัก ตัวอย่าง: LI.1, LI.3, LI.4, DI.3, BI.3

แผนที่ยุทธศาสตร์ความสำคัญของตัวกำหนดเศรษฐกิจท้องถิ่นแต่ละด้านในตราด

ข้อเสนอต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

แนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวกำหนดระดับเศรษฐกิจท้องถิ่น	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
(1) การคงระดับมาตรฐานการเติบโต (Sustaining growth)	การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของจังหวัดอื่น (DI.1)	- การส่งเสริม อำนวยความสะดวก และรักษาคุณภาพมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในประเทศ เช่น การพัฒนาสาธารณูปโภคด้านการท่องเที่ยว เช่น ถนนและท่าเรือ การทำการตลาดการท่องเที่ยว การส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวร่วมที่สามารถเดินทางต่อไปยังกัมพูชาและเวียดนามได้ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีบริการด้านการขนส่งและนำเที่ยวจากจังหวัดตราด ฯลฯ - การส่งเสริมและรักษาคุณภาพมาตรฐาน สำหรับสินค้าเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่ผลิตในจังหวัดตราด เช่น การทำระบบตรวจสอบย้อนกลับ การส่งเสริมการตลาดสินค้า OTOP และสินค้าเกษตร GI การส่งเสริมการได้รับมาตรฐานฟาร์ม เช่น GAP, Organic Thailand ฯลฯ
	การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยประเทศอื่น (RI.2)	- การส่งเสริม อำนวยความสะดวก และรักษาคุณภาพมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เช่น การส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวร่วมที่สามารถเดินทางต่อไปยังกัมพูชาและเวียดนามได้ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีบริการด้านการขนส่งและนำเที่ยวจากจังหวัดตราด - การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบสุขภาพ ฯลฯ

แนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวกำหนดระดับเศรษฐกิจท้องถิ่น	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
(2) การยกระดับการเติบโต (Enhancing growth)	การใช้จ่ายของประชาชนในจังหวัดในประเทศเพื่อนบ้าน (BI.2)	- การส่งเสริม และอำนวยความสะดวก ต่อการเข้ามาซื้อสินค้าและท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวชาวกัมพูชา เช่น การออกใบอนุญาตผ่านแดน การยกระดับด่านท่าเส้นเป็นด่านถาวร และขยายระยะเวลาเปิดด่าน การเพิ่มศักยภาพด้านศุลกากรเพื่อลดความแออัดของด่าน การพัฒนาสาธารณูปโภคของด่านและตลาดชายแดนให้มีความทันสมัยและเป็นจุดท่องเที่ยวได้ - การสร้างความร่วมมือและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในฐานะเส้นทางร่วมด้านการท่องเที่ยว - การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบสุขภาพสำหรับผู้รักษาพยาบาลชาวกัมพูชาและต้องการพักอาศัยชั่วคราวในจังหวัดตราด ฯลฯ
	การลงทุนจากภาคเอกชนในจังหวัด (LI.2)	- การส่งเสริมพื้นที่การค้าการลงทุนสำหรับผู้ประกอบการในจังหวัด เช่น ศูนย์กระจายสินค้า ท่าเรือพาณิชย์ ตลาดกลางสินค้าเกษตร จุดจำหน่ายของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดตราด ผู้ประกอบการร้านอาหารและโฮมสเตย์ ให้มีโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว - การมีแรงจูงใจทางการเงิน เช่น การลดหย่อนภาษีสำหรับอุตสาหกรรม SMEs ในจังหวัดตราด ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) - การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาและการลงทุนด้านเศรษฐกิจของจังหวัด
	การลงทุนของภาคเอกชนจากจังหวัดอื่น (DI.2)	- การใช้โอกาสด้านการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) จังหวัดตราดให้เอื้อต่อการเกิดผลเชิงการกระจายรายได้ (spillover effects) ต่อประชาชนในจังหวัดตราดให้มากที่สุด เช่น เข้ามาเติมเต็มห่วงโซ่คุณค่า (value chains) ที่ยังขาดไปสำหรับจังหวัดตราดในอุตสาหกรรมเกษตรหรือการท่องเที่ยว และทำให้ผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการต้นน้ำในจังหวัดตราด ได้รับประโยชน์ร่วมด้วย - การส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ หรือละครที่ใช้ภูมิทัศน์จังหวัดตราดเป็นสถานที่ถ่ายทำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
	การส่งออกสินค้าในจังหวัดไปยังประเทศชายแดน (BI.1)	- การส่งเสริมการนำสินค้าที่ผลิตในจังหวัดตราดไปขายยังประเทศกัมพูชา โดยเฉพาะสินค้าเกษตรประเภทผลไม้ เนื้อสัตว์ และสินค้าประมง ซึ่งยังมีความต้องการซื้อจากกัมพูชาสูง โดยเฉพาะหากมีการเปิดด่านท่าใหม่ในอนาคต โดยเฉพาะสินค้าที่ตอบสนองความต้องการซื้อของชนชั้นกลางในกัมพูชา เช่น สินค้าคุณภาพต่าง ๆ - มีการส่งเสริมการจับคู่ทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในจังหวัดตราดและจังหวัดพระตะบอง โพธิสัตว์ หรือแม้กระทั่งในกรุงเทพมหานคร
	การลงทุนโดยตรงจากภาคเอกชนจากประเทศอื่น (RI.3)	การเข้ามาลงทุนของกลุ่มทุนต่างชาติโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม ซึ่งหากมีการเชื่อมโยงจากกลุ่มทุนต่างชาติ เช่น กลุ่มทุนจีน ที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่เกาะกง สีหนุวิลล์ และฟูก๊วกใต้ ในแง่ของความร่วมมือ จะช่วยให้เกิดการกระจายประโยชน์จากการเข้ามาลงทุน หรือการส่งต่อนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

แนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวกำหนดระดับเศรษฐกิจท้องถิ่น	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
(3) การป้องกันไม่ให้เกิดการลดการเติบโต	การส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ (RI.1)	รักษาระดับมาตรฐานของสินค้าโดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีการส่งออกจากตลาดไปขายยังต่างประเทศ ไม่ให้มีการเติบโตที่ลดลง เช่น มีการส่งเสริมเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว (post-harvesting technology) ให้สามารถเก็บรักษาและลดความสูญเสียของผลไม้ การลดบทบาทของล้งและตัวกลางโดยสร้างโอกาสในการจับคู่และการทำการค้าระหว่างรัฐหรือเอกชน ที่มีตัวกลางที่เป็นผู้ประกอบการชาวไทยเข้ามามีบทบาทมากขึ้น การสร้างความแตกต่างของสินค้า เช่น แบรินด์จังหวัดตราด ให้เป็นที่จดจำ การเชื่อมโยงกับช่องทางการค้าออนไลน์ การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและสร้างแบรนด์หรือตลาดเฉพาะสำหรับผลิตภัณฑ์น้ำมันกฤษณา ฯลฯ
(4) การสร้างทางเลือกเพื่อลดขนาดของการรั่วไหลทางเศรษฐกิจ	การใช้ جای ของภาคครัวเรือนเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากนอกจังหวัด (DL.1)	สินค้าที่มีจังหวัดตราดมีศักยภาพในการผลิตเองเพื่อบริโภคภายในจังหวัดและสามารถลดการรั่วไหลของรายได้ได้ เช่น สินค้ากลุ่มเนื้อสัตว์ และผัก ซึ่งหากมีการสร้างตลาดกลาง และจับคู่กับอุปสงค์ภายในจังหวัด จะทำให้เกิดการส่งเสริมการผลิตมากขึ้น โดยเฉพาะกับอุปสงค์ที่เป็นภาคธุรกิจหรือหน่วยงาน เช่น โรงเรียน โรงแรม หรือโรงพยาบาล และจะทำให้ห่วงโซ่อุปทานสั้นลงและเกิดรายได้ที่หมุนเวียนในจังหวัดมากขึ้น
	การจ่ายภาษีของภาคครัวเรือนและเอกชนต่อรัฐบาลกลาง (DL.2)	การแสวงหาแนวทางร่วมกับกระทรวงการคลังหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อออกข้อเสนอบางประการซึ่งเป็นแรงจูงใจทางภาษีที่เหมาะสม เช่น การลดหย่อนเพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในจังหวัดมากขึ้น เช่น สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่มีการผลิตที่ได้มาตรฐาน ผู้ประกอบการโรงแรม ที่ได้รับการประเมินความพึงพอใจและมีมาตรฐานที่ดีจากมุมมองของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ประชุมระดมสมองเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เชื่อมกับผลลัพธ์ของการประชุมระดับสมองเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นจากการวิเคราะห์เบื้องต้นในการประยุกต์รูปแบบพื้นผ้าใบธุรกิจ (Business Model Canvas)

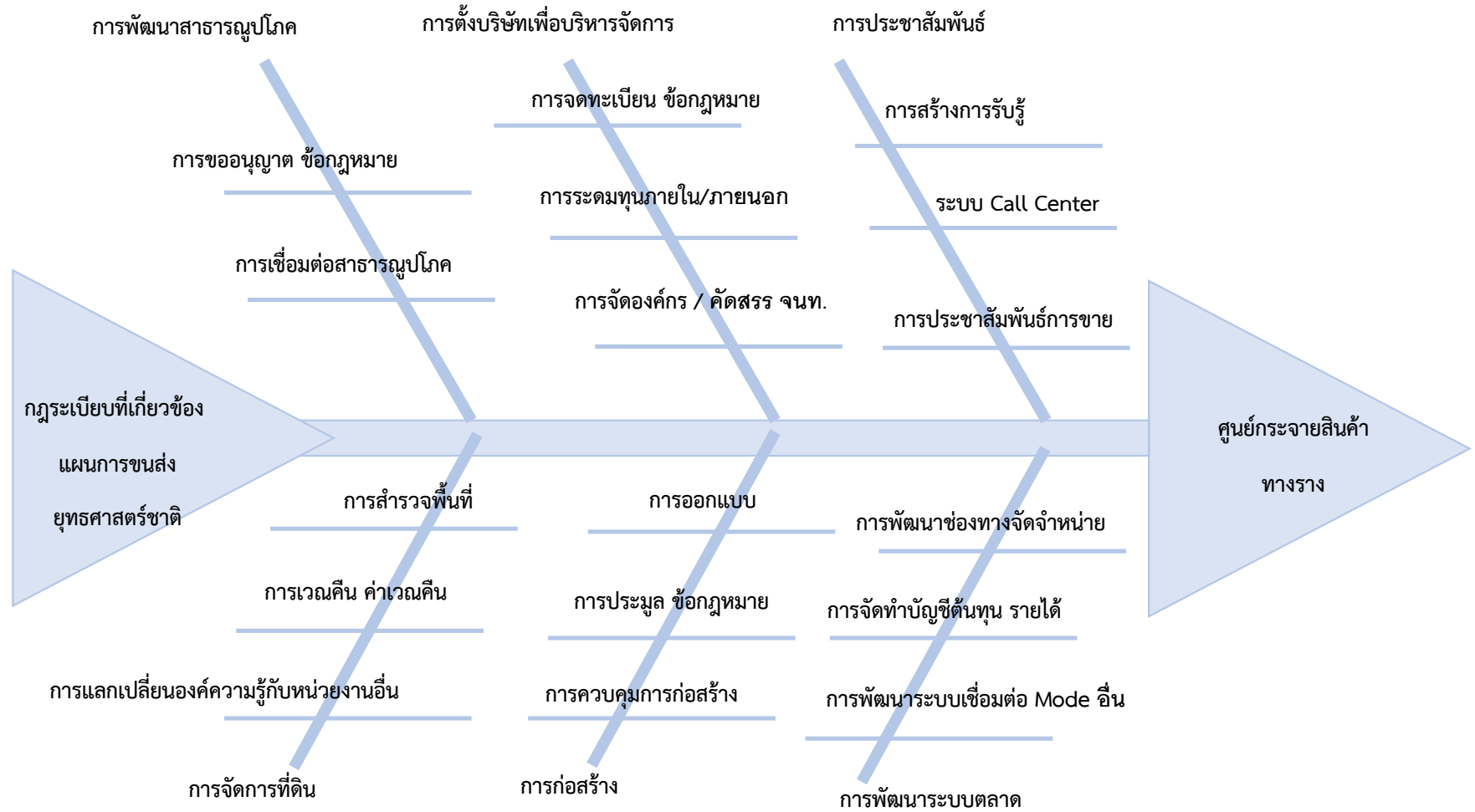
ผลลัพธ์ของการประชุมระดับสมองเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นจากการวิเคราะห์เบื้องต้นในรูปแบบพื้นผ้าใบธุรกิจ

	กาญจนบุรี	ตราด
กลุ่มเกษตรกร	ธุรกิจส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เน้นนำเสนอสินค้าเกษตรคุณภาพดี รสชาติที่ดี ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ธุรกิจส่งเสริมสินค้าเกษตรแบรนด์ตราด มุ่งเน้นให้เป็นสินค้าพรีเมียม มีมาตรฐาน GAP รับประกันความปลอดภัย
กลุ่มการท่องเที่ยว	ธุรกิจศูนย์ประชุมขนาดใหญ่	ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พรีเมียมสำหรับผู้สูงอายุ
กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต	ธุรกิจศูนย์กระจายสินค้าทางราง	ธุรกิจโกดังกระจายสินค้า รวมทั้งมีห้องเย็นและห้องแช่แข็ง
กลุ่มการบริการ	ธุรกิจตลาดกลางกาญจนบุรีซึ่งเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมสินค้า	ธุรกิจโรงเรียนฝึกอบรมบุคลากร

Business Model Canvas กลุ่มอุตสาหกรรม กาญจนบุรี

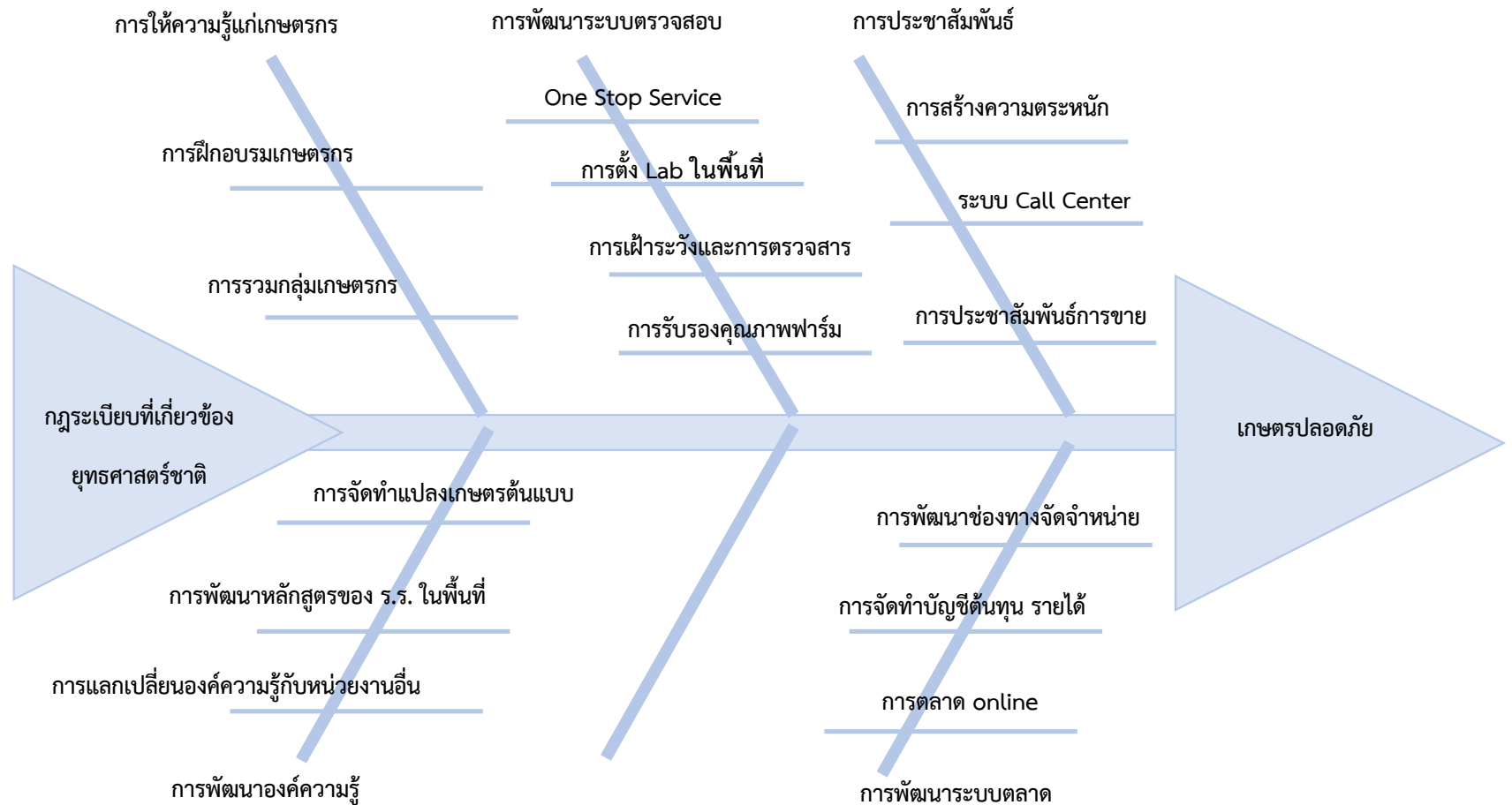
แผนภาพก้างปลาสำหรับธุรกิจศูนย์กระจายสินค้าทางรางและธุรกิจโกดังกระจายสินค้า กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต กาญจนบุรี

Business Model Canvas กลุ่มเกษตรกรกรม ตราด

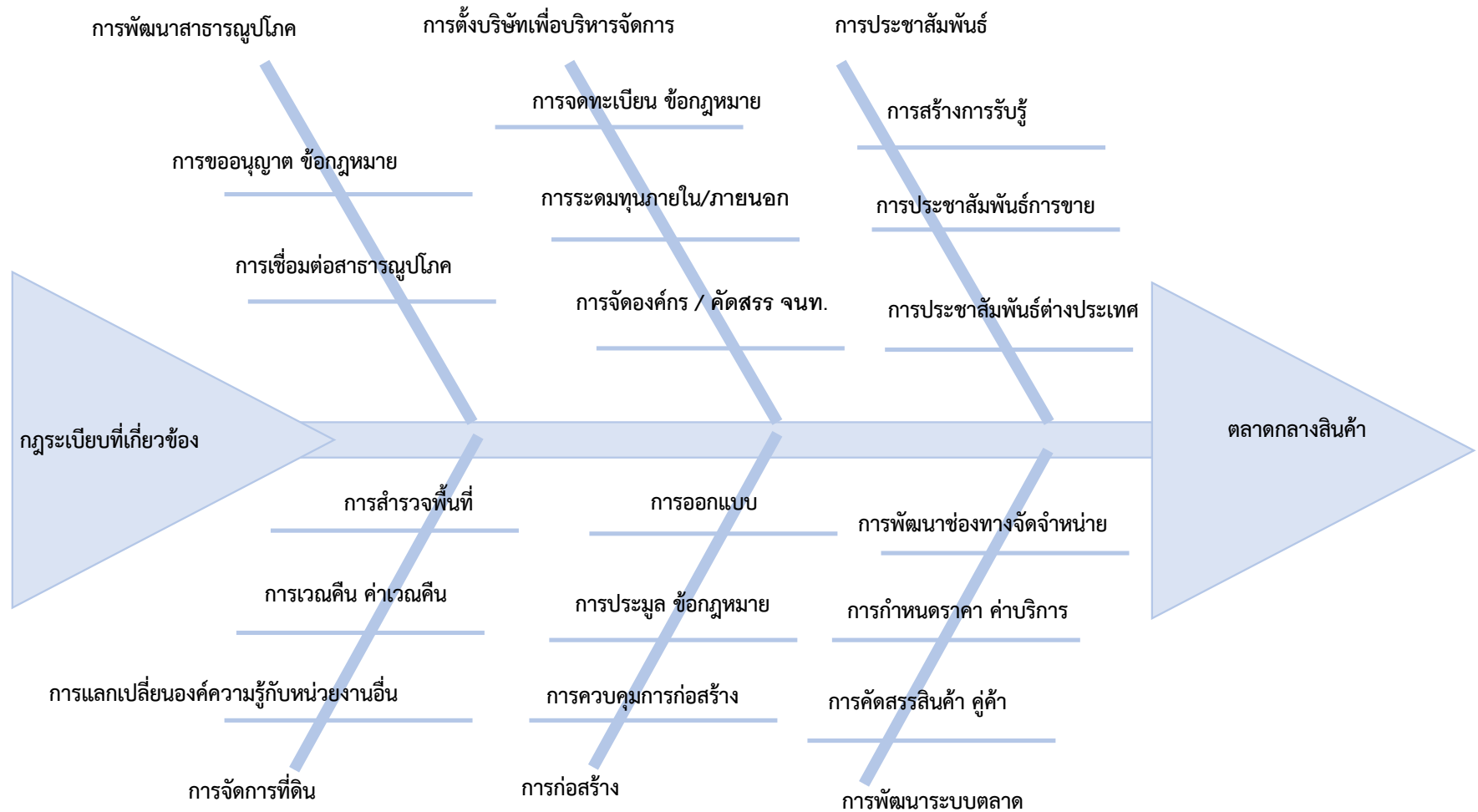
แผนภาพก้างปลาสำหรับโครงการธุรกิจส่งเสริมเกษตรปลอดภัย กลุ่มเกษตรกรรวม ตลาด

Business Model Canvas กลุ่มบริการ กาญจนบุรี

Key Partners บริษัทหรือองค์กรใดที่สามารถช่วยคุณทำธุรกิจได้ - การรถไฟ - สถานีอุตสาหกรรม - สำนักงานขนส่ง	Key Activities อะไรคือหน้าที่หลักของธุรกิจเรา - การคัดเลือกและรวบรวมสินค้าคุณภาพประจำจังหวัด - การให้บริการลูกค้า - การประชาสัมพันธ์	Value Propositions เราคือใคร เราเสนออะไรให้กับลูกค้า - ตลาดกลางกาญจนบุรี - ศูนย์กลางในการรวบรวมสินค้าของกาญจนบุรี รวบรวมผู้ซื้อและผู้ขาย - มีที่ปรึกษาและมีข้อมูลความต้องการของผู้สนใจที่จะซื้อสินค้า	Customer Relationships เราจะสร้างความประทับใจให้ลูกค้าด้วยวิธีใด - มีสถานที่และบริการที่ดี - รวบรวมสินค้าครบวงจร - มีเจ้าหน้าที่ส่วนกลางในการประสานงาน	Customer Segments ลูกค้ากลุ่มไหนที่เราช่วยให้ชีวิตเขาดีขึ้นบ้าง - กลุ่มผู้นำเข้าและส่งออกสินค้ารายใหญ่ - พ่อค้าแม่ค้ารายย่อยทั้งขายปลีกและขายส่งที่สนใจสินค้าประจำจังหวัดกาญจนบุรีไปขายต่อ
	Key Resources อะไรคือทรัพยากรหลักที่ใช้สร้างคุณค่ากับลูกค้า - สถานที่จัดจำหน่ายสะดวกสบาย - มีการจัดโซนสินค้าที่ชัดเจน - บุคลากรดำเนินงาน	Start Here	Channels เราจะสื่อสารกับลูกค้าผ่านช่องทางใด - ออนไลน์ : Facebook Page Line Instagram Website - ออฟไลน์ : วิทยุ เสียงตามสาย - หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น PR ผ่านหน่วยงานราชการจังหวัด	
Cost Structure ธุรกิจเรามีต้นทุนประเภทใดบ้างในการส่งมอบคุณค่าให้กับลูกค้า - ค่าก่อสร้าง ค่าบำรุงรักษา - สิ่งอำนวยความสะดวก - บุคลากร - ระบบ System การจัดการ			Revenue Streams อะไรเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้กับธุรกิจเราบ้าง	

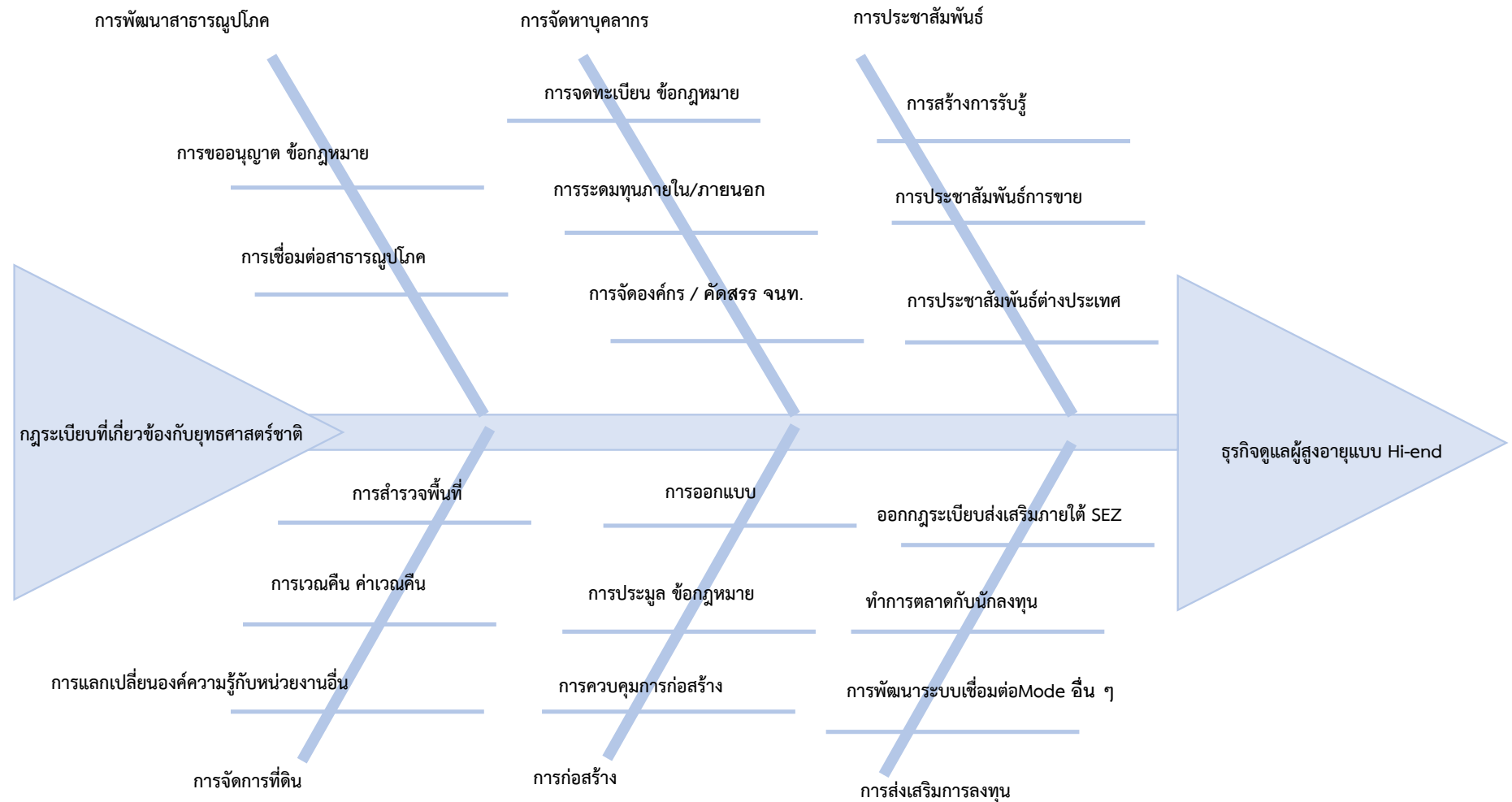
แผนภาพก้างปลาสำหรับธุรกิจตลาดกลาง กลุ่มการบริการ กาญจนบุรี

Business Model Canvas กลุ่มท่องเที่ยว トラด

Key Partners บริษัทหรือองค์กรใดที่สามารถช่วยคุณทำธุรกิจได้ - จังหวัด - ภาคเอกชน - โรงพยาบาลที่มีชื่อเสียง - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กระทรวงสาธารณสุข	Key Activities อะไรคือหน้าที่หลักของธุรกิจเรา - การให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีมาตรฐาน - การร่วมมือกับเอกชนในพื้นที่ร่วมพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Key Resources อะไรคือทรัพยากรหลักที่ใช้สร้างคุณค่ากับลูกค้า - บุคลากรทางการแพทย์ชั้นเยี่ยม - อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย - ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างแบบ Universal Design	Value Propositions เราคือใคร เราเสนออะไรให้กับลูกค้า - การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพรีเมียมสำหรับผู้สูงอายุ - สถานที่พักผ่อนที่สะดวกสบาย ออกแบบแนว Universal Design มีความสะอาด โรงพยาบาลทันสมัย ทะเลที่สวยงาม รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ Start Here	Customer Relationships เราจะสร้างความประทับใจให้ลูกค้าด้วยวิธีใด - การบริการแบบพรีเมียมที่สร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้า Channels เราจะสื่อสารกับลูกค้าผ่านช่องทางใด - Social Media - Website - การไปออก roadshow ทั้งในและต่างประเทศ	Customer Segments ลูกค้ากลุ่มไหนที่เราช่วยให้ชีวิตเขาดีขึ้นบ้าง - นักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชาวไทยและต่างชาติที่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ - ผู้สูงอายุที่มีฐานะดี ที่มาพักนักระยะยาว (Long Stay)
Cost Structure ธุรกิจเรามีต้นทุนประเภทใดบ้างในการส่งมอบคุณค่าให้กับลูกค้า - Infrastructure - สิ่งอำนวยความสะดวก - ค่าจ้างบุคลากรทั้งทางการแพทย์และการบริการ - ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง - ค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์			Revenue Streams อะไรเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้กับธุรกิจเราบ้าง - รายได้จากการให้บริการนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ - ค่าเช่าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	

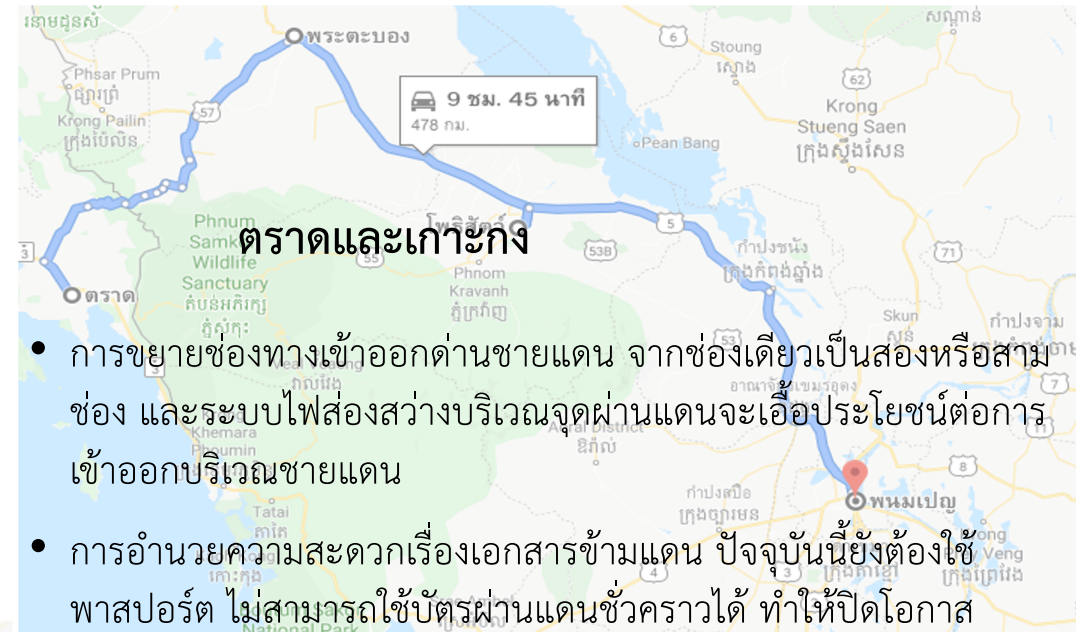
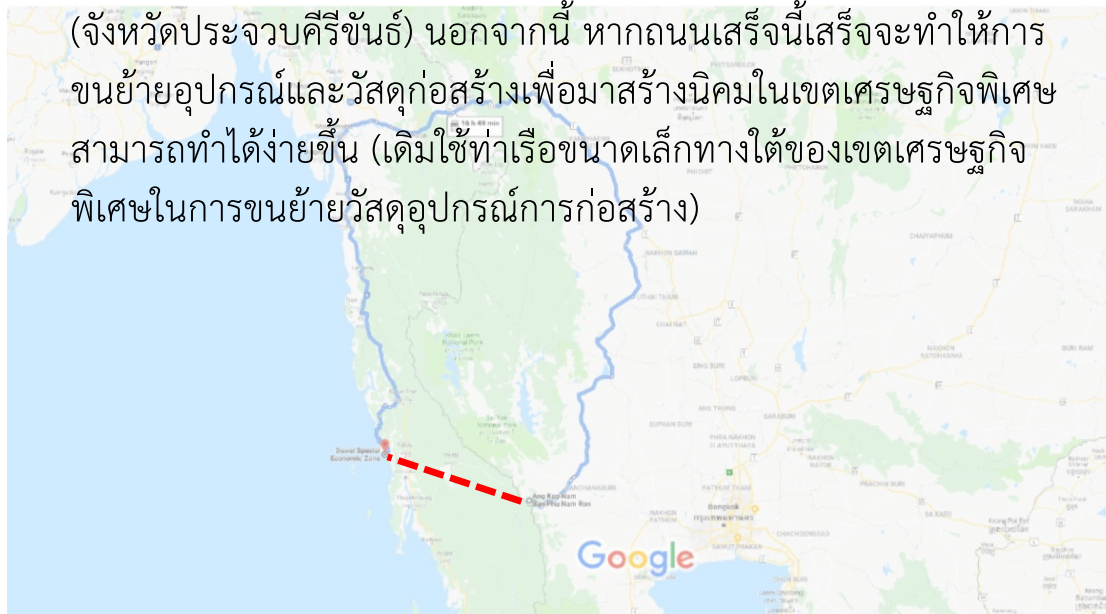
แผนภาพก้างปลาสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพรีเมียมสำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะต่อการเชื่อมโยงเศรษฐกิจ

กาญจนบุรีและทวาย

- การสร้างเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างบ้านพุน้ำร้อน (ด้านชายแดนถาวร) มายังเขตทวาย โดยเป็นระยะทาง 180 กิโลเมตร การมีเส้นทางนี้จะอำนวยความสะดวกให้เกิดการคมนาคม การขนส่งสินค้าและการขนย้ายคนมีความสะดวกมากขึ้น เนื่องจากแรงงานจากเมียนมาตอนใต้สามารถใช้เส้นทางนี้แทนการที่จะเข้าทางด่านระนอง หรือ ด่านสิงขร (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) นอกจากนี้ หากถนนเสร็จนี้เสร็จจะทำให้การขนย้ายอุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างเพื่อมาสร้างนิคมในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถทำได้ง่ายขึ้น (เดิมใช้ท่าเรือขนาดเล็กทางใต้ของเขตเศรษฐกิจพิเศษในการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์การก่อสร้าง)

- **ตราดและเกาะกง**
 - การขยายช่องทางเข้าออกด้านชายแดน จากช่องเดียวเป็นสองหรือสามช่อง และระบบไฟส่องสว่างบริเวณจุดผ่านแดนจะเอื้อประโยชน์ต่อการเข้าออกบริเวณชายแดน
 - การอำนวยความสะดวกเรื่องเอกสารข้ามแดน ปัจจุบันนี้ยังต้องใช้พาสปอร์ต ไม่สามารถใช้บัตรผ่านแดนชั่วคราวได้ ทำให้ปิดโอกาสการค้า ไทย-ลาว ไทย-เมียนมา ไทย-มาเลเซีย ใช้บัตรผ่านแดนได้หมด ยกเว้นไทย-กัมพูชา ที่ใช้ไม่ได้ คนกัมพูชาต้องการเข้ามาไทย ต้องใช้เอกสารยุ่งยากกว่าจุดผ่านแดนอื่น
 - การสร้างความร่วมมือและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในฐานะเส้นทางร่วมด้านการท่องเที่ยว
 - การส่งเสริมการจับคู่ทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในตราดและพระตะบอง โพธิ์สัตว์ หรือแม้กระทั่งในพนมเปญ อาจมีการเชื่อมโยงจากกลุ่มทุนต่างชาติ